

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

25.02.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ АИКБ и БЛС: Работодателите да научават веднага за издаден болничен

Коментар на Васил Велев и Николай Брънзалов

Глоба и за лекаря, и за пациента при фалшив болничен. Това искат от Асоциацията на индустриалния капитал в България. "Ние не се отказваме от искането си да се върне старото положение, защото откакто болничните се плащат по нов начин - те са нараснали с 56% от 2010 до 2018 г. Болничните дни са от 16 на 24 милиона за същия период. Ако държавата смята, че мерките, които се предлагат са достатъчни да се ограничат злоупотребите, защо не иска да върне старото положение", каза председателят на УС на АИКБ Васил Велев в студиото на "България сутрин".

Той посочи, че от АИКБ настояват да се спазват договорите.

"Тази мярка беше временна - тя трябва да се върне обратно и трябва да бъде съпроводена с мерки за ограничаване на злоупотребите, така че да няма преразход на средствата от НОИ. Ние сме предложили такива мерки. Работодателите и предприятията да научават в момента на издаване на болничния лист за издаването му", посочи още той.

Според заместник-председателя на Българския лекарски съюз Николай Брънзалов, работодателите трябва веднага да имат информация кой от техните служители е болен.

"Не знам как се установява кой болничен е фалшив, кой - не. Лекарят носи отговорност, когато дава болничен лист, но носи отговорност и когато не дава. Притеснявам се, ако се въведат рестриктивни мерки - в това число глоби, наказания. Ние сме дали идеи как да бъде осъществяван контролът", коментира той пред Bulgaria ON AIR.

Васил Велев отбеляза, че когато се установи, че здрав човек е получил фалшив болничен - трябва да има санкции.

"Трябва този служител или работник, който се е отклонил от работа, с документ с невярно съдържание, да му бъде наложено наказание", допълни той.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Глоба за лекар и пациент при фалшив болничен

АИКБ и БЛС се обединиха срещу подобни нарушения

Походът на работодатели срещу фалшивите болнични продължава. След идеята първите три дни да не се плащат, този път на прицел са лекарите.

Глоба и за лекаря, и за пациента при фалшив болничен. Това искат от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

"Ние не се отказваме от искането си да се върне старото положение, защото откакто болничните се плащат по нов начин - те са нараснали с 56% от 2010 до 2018 г. при равен брой осигурени. Болничните дни са нараснали от 16 на 24 милиона за същия период. Ако държавата смята, че мерките, които се предлагат са достатъчни да се ограничат злоупотребите, защо не иска да върне старото положение. Тогава няма да има преразход на НОИ", каза председателят на УС на АИКБ Васил Велев в студиото на "България сутрин".

"Тази мярка беше временна - тя трябва да се върне обратно и трябва да бъде съпроводена с мерки за ограничаване на злоупотребите, така че да няма преразход на средствата от НОИ. Ние сме предложили такива мерки. Работодателите и предприятията да научават в момента на издаване на болничния лист за издаването му", посочи още той и допълни, че научават чак на третия ден и така не могат да контролират болничните.

Според заместник-председателя на Българския лекарски съюз Николай Брънзалов, работодателите трябва веднага да имат информация кой от техните служители е болен и обясни, че имат еднакви позиции по тези искания с работодателите.

"Нека работодателите веднага имат информация кой от техните служители е болен и кой не е. Не знам как се установява кой болничен е фалшив, кой - не. Лекарят носи отговорност, когато дава болничен лист, но носи отговорност и когато не дава. Притеснявам се, ако се въведат рестриктивни мерки - в това число глоби, наказания или едва ли не се криминализира, че при възпаление на пръст може да се отреже цялата ръка. Ние сме дали идеи как да бъде осъществяван контролът", коментира той пред Bulgaria ON AIR. Все пак лекарят попита каква отговорност да има лекаря, ако е бил излъган от свой пациент.

Васил Велев отбеляза, че когато се установи, че здрав човек е получил фалшив болничен - трябва да има санкции.

"Трябва този служител или работник, който се е отклонил от работа, с документ с невярно съдържание, да му бъде наложено наказание", допълни той и допълни - Наказанието не може да бъде просто този ден, в който са го заловили."

✓ Васил Велев: Работодателите трябва да научават веднага за издаден болничен

За да се ограничат злоупотребите и да няма преразход на средствата от НОИ, трябва да се върне старата мярка за известяване, посочи и Николай Брънзалов от БЛС

Глоба и за лекаря, и за пациента при фалшив болничен. Това искат от Асоциацията на индустриалния капитал в България. "Ние не се отказваме от искането си да се върне старото положение, защото откакто болничните се плащат по нов начин – те са нараснали с 56% от 2010 до 2018 г. Болничните дни са скочили от 16 на 24 милиона за същия период. Ако държавата смята, че мерките, които се предлагат, са достатъчни да се ограничат злоупотребите, защо не иска да върне старото положение", каза председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев в ефира на Bulgaria ON AIR.

Той посочи, че от АИКБ настояват да се спазват договорите.

"Тази мярка беше временна - тя трябва да се върне обратно и трябва да бъде съпроводена с мерки за ограничаване на злоупотребите, така че да няма преразход на средствата от НОИ. Ние сме предложили такива мерки. Работодателите и предприятията да научават в момента на издаване на болничния лист за издаването му", посочи председателят на работодателската организация.

Според заместник-председателя на Българския лекарски съюз Николай Брънзалов, работодателите трябва веднага да имат информация кой от техните служители е болен.

"Не знам как се установява кой болничен е фалшив, кой - не. Лекарят носи отговорност, когато дава болничен лист, но носи отговорност и когато не дава. Притеснявам се, ако се въведат рестриктивни мерки - в това число глоби, наказания. Ние сме дали идеи как да бъде осъществяван контролът", коментира той.

Васил Велев отбеляза, че когато се установи даването на фалшив болничен на здрав човек, то трябва да има санкции.

"Трябва този служител или работник, който се е отклонил от работа, с документ с невярно съдържание, да му бъде наложено наказание", смята той.

Economic.bg

✓ Велев: И лекар, и пациент да се глобяват за фалшив болничен

Глобите за медици са неприемливи, смята Николай Брънзалов от Български лекарски съюз

При издаване на болничен, за който бъде доказано, че е фалшив, трябва да се глобяват и лекарят, и пациентът. Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в ефира на Bulgaria On Air.

Работодателската организация не се отказва и от искането си да се върне старото положение от преди 2008 г., при което всички дни от болничните се изплащаха от Националния осигурителен институт (НОИ), става ясно още от думите на Велев. „Откакто болничните се плащат по новия начин (работодателите да плащат първите три дни от тях – б.р.), те са нараснали с 56% от 2010 до 2018 г. За същия период болничните дни са скочили от 16 млн. на 24 млн. Ако държавата смята, че мерките, които се предлагат, са достатъчни да се ограничат злоупотребите, защо не иска да върне старото положение“, заяви Велев. Председателят на АИКБ заяви, че правителството трябва да спазва договорките си с работодателските организации. Мярката бизнесът да плаща първите три дни от болничните е била въведена като временна. Сега, смята Велев, е настъпил моментът тя да бъде отменена, като същевременно бъдат предприети ходове за ограничаване на злоупотребите с болнични, така че НОИ да не се окаже в преразход.

„Ние сме предложили такива мерки – работодателите и предприятията да научават в момента на издаване на болничния лист за издаването му“, добави Васил Велев.

Зам.-председателят на Българския лекарски съюз Николай Брънзалов също се съгласи, че компаниите трябва веднага да получават информация кой от техните служители е болен. Според него обаче е трудно да се определи кога един човек е наистина болен или се преструва, затова е неприемливо да има глоби и за лекарите.

„Не знам как се установява кой болничен е фалшив, кой – не. Лекарят носи отговорност, когато дава болничен лист, но носи отговорност и когато не дава. Притеснявам се, ако се въведат рестриктивни мерки, в това число глоби и наказания. Ние сме дали идеи как да бъде осъществяван контролът“, коментира Брънзалов.

✓ Тристранката ще обсъди мерки за справяне с фалшивите болнични

Синдикати, работодатели и правителство сядат на масата

Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) ще проведе заседание от 15.30 ч. в Гранитна зала на Министерския съвет. Това съобщиха от правителствената информационна служба. По време на срещата ще бъдат обсъдени обобщени мерки за ограничаване на злоупотребите при получаване на краткосрочни парични обезщетения за временна неработоспособност по Кодекса за социално осигуряване.

Работодателите настояват да има реални санкции за злоупотребяващите с болнични, като глобите да бъдат както за лекарите, които ги издават, така и за тези, които ги ползват. Освен това от интервю на председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев стана ясно, че работодателската организация не се е отказала от искането си да се върне старото положение от преди 2008 г., при което всички дни от болничните се изплащаха от Националния осигурителен институт (НОИ).

✓ Тристранката се събира за мерки за ограничаване на фалшивите болнични

Синдикати, работодатели и правителството сядат на масата за преговори, за да обсъдят как да се справят с фалшивите бележки. До момента, спорът е основно в посока кой, трябва да плаща първите 3 дни по болест и как да се ограничат злоупотребите.

Държавата предлага да се намали срока, в който личният лекар има право да издава първи болничен на седмица вместо две, както е сега. Идеята е част от пакет от мерки, с които ще се контролира издаването на здравния документ.

Това обаче ще затрудни болните и най-вече тези, които трябва да пътуват, за да се явят пред лекарска комисия, коментират от Сдружението на общопрактикуващите лекари, предаде БНР. За малките деца също проблемът ще бъде голям, те обикновено боледуват 6 до 10 пъти в годината, което налага чести болнични от страна на родителите.

От Националното сдружение на джипитата застават зад становището, че НОИ трябва да поеме изплащането на болничния лист. Те предлагат и документа да се изпраща по електронен път до работодателя, а в него да се отбелязва какъв режим е назначен на пациента-болничен, санитарно-курортен или домашен. Като „абсурдно“ той определи предложението представители на РЗИ и НОИ да проверяват болния в домашни условия.

Според сдружението на джипитата в процеса на контрол на болничните трябва да се засили ролята на службите по трудова медицина.

Глоба и за лекаря, и за пациента при фалшив болничен предлагат от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

„Проблемът е, че в момента, когато се установи нарушение, няма санкции. Дори няма санкция неизплащане на болничен лист. Сега предлагаме не само неизплащане, а и понасяне на административна глоба“, заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев по Нова телевизия.

„Всяко криминално деяние, независимо дали е издаване на фалшив болничен или е работодател, който дава 1 000 лв. на свой работник, а го осигурява на 300 лв. и го води на 4-часов работен ден, трябва да бъде наказвано“, смята зам.-председателят на Българския лекарски съюз д-р Николай Брънзалов.

[В. Банкеръ](#)

✓ И държавата, и бизнесът не искат да плащат първите три дни болничен

Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) ще проведе заседание във вторник в Министерския съвет, съобщи от правителствената информационна служба. По време на срещата ще бъдат обсъдени обобщени мерки за ограничаване на злоупотребите при получаване на краткосрочни парични обезщетения за временна неработоспособност по Кодекса за социално осигуряване.

Бизнесът настоява при фалшив болничен да бъдат глобявани и лекарите, и пациентите. Както и да се върне старата схема за изплащането на първите три дни болничен, т.е. от Националния осигурителен институт.

"Ние не се отказваме от искането си да се върне старото положение, защото откакто болничните се плащат по нов начин – те са нараснали с 56% от 2010 до 2018 г. Болничните дни са скочили от 16 на 24 милиона за същия период. Ако държавата смята, че мерките, които се предлагат, са достатъчни да се ограничат злоупотребите, защо не иска да върне старото положение", каза председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев.

Държавата също не иска да плаща първите три дни болничен.

"Ако хората взимат болнични, без да имат нужда, или работодателите злоупотребяват с тях, не виждам как мярката с прехвърлянето на средства от работодателите към държавата ще реши проблема. Това би струвало 200 млн. лв. на държавата, които могат да се инвестират в конкретни политики", заяви неотдавна социалният министър Деница Сачева.

Сачева коментира, че трябва да бъдат приети нови мерки за спиране на злоупотребата с болничните и те трябва да се обсъдят на тристранка. Предвиждат се глоби за хората в болнични, които не спазват предписания от лекаря режим, или пътуват в чужбина. Освен това те ще връщат пари за болничните, които са получили от НОИ. Служители от здравните инспекции, НОИ и РЗОК ще правят планови и внезапни проверки за спазване на определения в болничния лист режим на лечение. Това ще може да става и по сигнали от шефовете, но и от гражданите.

[Списание „Икономист](#)

✓ Мъртва хватка за болничните

Бизнесът и правителството пак не могат да се разберат кой ще плаща първите три дни временна неработоспособност

Въпросът кой ще плаща първите три дни от болничните е на път да скара правителството и бизнеса. Преди 10 години в знак на добра воля работодателите се съгласиха временно да плащат 70% от първите три дни болничен, но не искат повече да го правят постоянно и настояват разходите да поеме държавата. Социалният министър Деница Сачева пък заяви, че държавата няма 200 млн. лв., които да отделя годишно за този разход. Според финансови експерти, ако бюджетът ще поема първите три дни, трябва да се вдигнат осигуровките, с което пък бизнесът категорично не е съгласен.

"Не вярвам работодателските организации да отстъпят от идеята си държавата да поеме първите три дни от болничните", коментира пред "Икономист" мъртвата хватка Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), който участва в работните групи по трудово законодателство и осигурителни отношения към Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС). Бизнесът среща подкрепа в Българския лекарски съюз, според който първите три дни от болничните трябва да се плащат от "този, който прибира парите от осигуровки", т.е. от държавата. Според синдикатите, ако бизнесът не се съгласи, това няма да има особено значение, защото той ще бъде длъжен да се съобрази

с решенията на кабинета. Идната седмица на тристранка ще се уточни кой какво ще плаща и какви мерки ще вземе държавата за затягане контрола над болничните.

Работодателите първоначално лансираха тезата, че работниците масово си вземат болнични покрай официалните празници, за да ходят на почивка в чужбина, от което предприятията губят, а техните етични колеги се товарят с допълнителна работа. Анализът на НОИ за болничните, отпуснати в периода 2010 – 2018г., категорично опровергава тези обвинения. Според него болнични се вземат не покрай официални празници, а основно през месеците ноември, декември, януари и февруари, като най-масовите диагнози са: остър бронхит, увреждания на междупрешленните дискове, остра инфекция на горните дихателни пътища и вирусна инфекция. Най-често болнични листове се вземат за период от 3 до 7 дни. Увеличаване на средствата за болнични от 253 млн. лв. през 2010 г. на 463 млн. лв. през 2018 г. се дължи на нарастването на заплатите и на възрастта на работещите – заетите над 55 години стават все повече заради демографската криза, показват данните на НОИ. От АИКБ, откъдето най-силно говореха срещу фалшивите болнични, коментираха пред "Икономист", че приемат тези данни само за сведение и не могат нито да потвърдят, нито да отрекат дали те са верни.

Затягане на контрола

В рамките на двете работни групи, които работят по предложения за затягане на контрола над болничните, е постигнато съгласие по няколко основни мерки, предложени от Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР), Асоциацията по трудова медицина (АТМ), Националното сдружение на общопрактикуващите лекари в България (НСОПЛБ) и Изпълнителна Агенция "Главна инспекция по труда", научи "Икономист". Първата група предложения са за медицинската експертиза. Предлага се да се изработи правилник за работата на регионалните съвети към Районните здравни инспекции (РЗИ), който да засили контролните им функции. Те ще упражняват мониторинг върху болничните листове, издадени от лекарите, и ще налагат санкции при злоупотреби. Освен това ще наблюдават ежедневно издадените болнични в електронния регистър и ще правят извадка на онези от тях, които ще проверяват. Предлага се също да се осигури подаване на информацията за издадените болнични листове към регистъра на болничните листове в НОИ. "Идеята за контрол е добра, но тя няма как да се осъществи, ако не се назначат допълнителни хора в тези регионални инспекции. А такова желание засега няма, което означава, че този тип контрол е неприложим", коментира пред "Икономист" Ваня Григорова, експерт в КТ "Подкрепа", която участва в работните групи.

Пак с цел засилване на контрола върху болничните листове се предлага здравното министерство да разпорежда текущи проверки от Районните здравни инспекции върху дейността на службите по трудова медицина да следят за осигуряване на безопасни условия на труд и да правят оценка на професионалните рискове върху здравето на работниците. Друго предложение, по което има съгласие, е да се изгради информационна система за контрол и наблюдение над решенията за временна нетрудоспособност. За целта ще се интегрират информационните системи на ведомствата, които имат отношение към издаването, контрола и плащането на болничните листове. Освен това се предлага здравното министерство да засили контрола над РЗИ, които имат правомощия да санкционират лекари за фалшиви болнични листове. Съгласно Закона за здравето първоначалните санкции са от 1000 до 3000 лв., а за повторно нарушение от 4000 до 10 000 лв.

Засега няма съгласие по предложението на работодателите личните лекари да могат да издават болнични само до 7 дни и не повече от 20 дни в рамките на една година. Според синдикатите такава мярка може да застраши здравето на хората и най-вероятно тя няма да бъде приета на НСТС.

Съгласие обаче се постига по друга мярка – работодателите да бъдат включени в контрола над болничните на своите работници, защото те познават най-добре служителите си и могат да дават допълнителна информация за отношението им към работата, когато контролиращите органи изискват такава. Работодателите ще могат да имат достъп и до Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им, за да могат да се информират бързо за издадените болнични. "Има случаи, при които работникът не може да предаде болничния си в срок до два дни от издаването му, защото не може да отиде на работа поради физическа невъзможност. Затова е нормално работодателят да може да се информира от регистъра за даден служител", коментира Ваня Григорова.

Без одобрение остава и идеята на работодателите да могат да пращат болните си работници на повторна експертиза в лечебно заведение, с което те са сключили договор, ако имат съмнение за здравословното им състояние. Според бизнеса тази мярка би имала "възпитателен и превантивен характер срещу злоупотребите", а според синдикатите – не. Профсъюзните централи отхвърлят и предложението на работодателите работниците, които са в болнични, да бъдат санкционирани, ако не спазват предписания им режим на лечение, както и да се премахне свободният, извънболничен режим като възможност за издаване на болничен лист.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Напрежение в транспортния сектор заради въвеждането на толсистемата

Превозвачи заплашват с протести заради допълнителни разходи, които трябва да заплащат при отчитането на толтаксите от 1 март. Те обвиниха пътната агенция, че е допуснала монопол при доставките на бордовите устройства за отчитане на изминатите километри. От АПИ отхвърлиха обвиненията и обясниха, че ще вземат под внимание всички критики на бранша преди старта на платеното ползване на пътищата у нас за автобуси и камиони на 1 март.

Три са предвидените варианти за заплащане на толтаксата от автобуси и камиони след 1 март.

Изборът е между маршрутна карта или образно казано дневна винетка, чрез монтиране на бордово устройство в превозното средство или чрез джипиес отчитане на километрите.

Превозвачите, обаче отказват да плащат месечен абонамент за ползване на бордовите устройства.

Магдалена Милтенова: Ние всъщност ще плащаме една такса за обслужване в размер на около 15 лв. без ДДС месечно, която такса до насотиящия момент по никакъв повод, при никакви обстоятелства не е обявявана на нито едно от мероприятията, организирани от АПИ.

Емил Николов - Съюз на международните превозвачи: Не се представя възможност тези Бордови устройства да бъдат закупени. Договорът, който се предлага, е за 2 години, какво се случва ако в рамките на 1 година, да речем, фирмата преустанови дейност - ще плаща още 1 година?

Йордан Арабджиев - председател на Съюз на международните превозвачи: Ако аз си продам превозното средство след 3 месеца, трябва да платя до края на срока на договора такса за обслужване, която ние не знаем откъде се появи. В момента сме изправени пред ситуация, в която трябва да сключим договори по принуда, за да бъдем на 1-ви март изрядни.

От бранша заплашиха да бойкотират старта на толсистемата.

Магдалена Милтенова - председател на Конфедерацията на автобусните превозвачи: Хората са много революционно настроени, искат да излязат на протест, отказват за закупуват устройствата, отказват на 1ви да извършват превоз по толуваните участъци и наистина ситуацията е изключително кричима в момента.

От АПИ заявиха, че няма монопол при доставчиците на бордови устройства, като се опарвадаха, че няма забрана те да бъдат отдавани под наем на превозвачите.

Олег Асенов - член на УС на АПИ: Договорът, който сме сключили с доставчиците, предоставя възможност за различни начини на придобиване на устройството - или под наем или със закупуване. Какъв метод са дали самите доставчици за достъп, те са избрали единия от възможните начини, защото икономически очевидно е този начин за тях е по-изгоден.

От пътната агенция съобщиха, че вече имат повече от 1200 договора за над 7000 бордови устройства.

✓ Знаково посещение на Доналд Тръмп в Индия

Знаково посещение на американския президент Доналд Тръмп в Индия, определено като противодействие на възхода на Китай като световна суперсила. Първата двойка на Съединените щати посети мавзолея Тадж Махал, а по-рано високият гост получи зрелищен прием в западния град Ахмедабад от премиера Нарендра Моди и още 100 хиляди души. Доналд Тръмп обеща на домакините "невероятно търговско споразумение" и "най-страховитата военна техника на планетата". Разговорите му с премиера Моди са утре.

Залез край храма на любовта Тадж Махал в Агра. Това беше втората спирка на първото семейство на Съединените щати в рамките на 36-часовата им визита в Индия - една от малкото големи страни в света, където рейтингът на Доналд Тръмп е над 50 процента.

По-рано през деня гостът получи най-мащабното посрещане на чуждестранен лидер на най-големия стадион за крикет в света в Ахмед-абад.

Нарендра Моди - премиер на Индия: Нашите връзки вече не се просто още едно партньорство, а много по-здрави и близки отношения.

Доналд Тръмп се обяви за водеща роля на страната му в областта на отбраната на Индия, която по време на Студената война разчиташе на съветско въоръжение.

Доналд Тръмп - президент на САЩ: Щастлив съм да съобщя, че утре наши представители ще подпишат сделка на стойност 3 милиарда долара за продажба на най-съвършените военни хеликоптери за индийската армия.

Двете страни обаче засега не могат да постигнат търговско споразумение заради различия по земеделието, медицинското оборудване, електронната търговия и митата. Тръмп определи домакина като труден преговарящ.

Доналд Тръмп - президент на САЩ: Оптимист съм, че като работим заедно можем да постигнем фантастично споразумение, което е добро и дори страхотно и за двете страни.

Двустранните отношения укрепнаха в условия на напрежение между Вашингтон и Пакистан. Индийският премиер иска да затвърди позициите си на световната сцена на фона на вътрешни кризи. До протести се стигна след ограничаването на автономията на индийски Кашмир и спорни промени в закона за гражданството, които според критици маргинализират 200 милиона мюсюлмани в страната.

✓ Европерспективата на Западните Балкани обсъдиха в Солун

Северна Македония и Албания да започнат преговори за членство с ЕС през март. За това призоваха външните министри на страните-членки и Западните Балкани от Солун. Процесът на разширяване заобхва през октомври след отказа на Франция да даде зелена светлина за двете страни.

17 години след като в Солун Европейската комисия на Романо Проди заяви, че "мястото на Балканите е в ЕС" и даде т.н. "Солунско обещание", страните от Западните Балкани и страни-членки призоваха ЕС да не губи инерцията на процеса на присъединяване.

Търсейки позагубеното единство, страните-членки и шестте страни от Западните Балкани призоваха ЕС да удържи обещанието си и Северна Македония и Албания да получат покана през март.

Екатерина Захариева, вицепремиер и министър на външните работи: Ние, от страна на ЕС, трябва да изпълняваме ангажиментите си. Ако не можем да ги изпълним, по-добре да не ги поемаме.

Реформите в страните от Западните Балкани трябва да продължат на фона на новата методология за преговори на ЕК.

Екатерина Захариева, вицепремиер и министър на външните работи: Новата методология не трябва да бъде причина за отлагане за пореден път за започване на преговорите.

Много е важно Северна Македония да изпълнява Договорите си с Гърция и България.

Целта е началото на преговорите с двете страни да започне преди Срещата на върха ЕС-Западни Балкани през май в Загреб.

Гордан Радман, министър на външните работи на Хърватия: Очакваме тук също подкрепа на тези страни, Северна Македония и Албания. Просто очакваме успех. И също имаме подкрепа и от Ваша страна, от България.

Миро Церар, министър на външните работи на Словения: Северна Македония и Албания заслужават да започнат преговори с ЕС. Народите на Северна Македония и Албания най-посе трябва да видят светлина в края на тунела.

Никос Дендиас, министър на външните работи на Гърция: По-важно от всякога е за ЕС да запази устрема на политиката за разширяване, в същото време Западните Балкани трябва да ускорят реформите. На този критичен кръстопът, на който се намира ЕС, трябва да запазим европейската идея.

Евроинтеграцията на Западните Балкани беше основен акцент в Българското председателство на ЕС със Софийската декларация и важен приоритет на българската външна политика. Тази интеграция се забави заради Франция и още няколко страни-членки, които поискаха по-строги критерии и обратимост в преговорите.

[Economic.bg](#)

✓ Държавата пласира още 200 млн. лева дълг

Постигнатата среднопретеглена доходност е 0,12%

За четвърти път тази година Министерството на финансите пласира държавни ценни книжа - този път на стойност 200 милиона лева. Лихвоносните съкровищни облигации са за 10 години и 6 месеца и с падеж 21. 12. 2029 г.

Постигнатият коефициент на покритие е 1.33. Средната цена на допуснатите до участие в аукциона поръчки е 103.54 лв. на 100 лв. номинал, на която съответства среднопретеглена годишна доходност 0.14%, съобщи Българската народна банка, която преведе аукциона.

Среднопретеглената цена на одобрените от МФ поръчки е 103,72 лева на 100 лева номинал, или доходност от 0,12%.

В аукциона са участвали 9 първични дилъри на ДЦК, съобщават още от БНБ.

В началото на февруари държавата пласира 5-годишни облигации на стойност 200 млн. лева с отрицателна доходност - 0,14%. През януари беше първата продажба на 5-годишни ДЦК за 200 млн. лева отново с отрицателна доходност от -0,11%.

В края на януари имаше още една продадена емисия от 200 млн. лева - този път при доходност от 0,13%.

[Investor.bg](#)

✓ Ще има ли България устойчиво развитие след приемането на СЕТА

Регулаторни мерки на Споразумението може да са в интерес на чуждестранните инвеститори, но няма да защитят конкурентността на фирмите, посочи Александър Трифонов

Все по-подозрително става бързането на управляващото мнозинство на парламента за приемане един или друг закон, споразумение или документ. Необяснимо е, защо споразумението СЕТА – Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (Comprehensive Economic and Trade Agreement) между Канада и Европейския съюз, което е подписано от постоянния представител на България при Евросъюза по решение на българското правителство на 25 октомври 2016, но не беше публикувано в нашата страна и не беше подложено на обществено обсъждане. Споразумението е публикувано в Официалния вестник на ЕС на 17 януари 2017 г.

биха имали негативно влияние върху икономиката на страната, коментира д-р инж Александър Трифонов, експерт в областта на икономическата сигурност. Специално за Investor.bg, той прогнозира, че споразумението ще внесе хаос в отношенията с Европейския съюз, защото от него произтичат редица ангажименти за страните-членки на ЕС.

Като причина за това той посочва различни изисквания. Сред най-значимите сред тях са онези регулаторни мерки, които ще окажат въздействия на съществуващите регулаторни различия върху двустранната търговия и инвестиции. Трябва да се извършат регулаторни реформи, които засягат разработването, приемането, прилагането и поддържането на международни стандарти, наръчници и препоръки, посочва Трифонов.

Друга цел има намаляване на дублиращата се изследователска дейност, както и прилагане на регулаторни инструменти и използване на международни стандарти, включително стандарти и насоки за оценяване на съответствието, за да няма неблагоприятно въздействие на сега съществуващите регулаторни различия върху двустранната търговия и инвестиции в определени от дадена страна сектори.

Кой ще контролира

За да се изпълняват тези мерки ще се създаде и орган за функциониране на регулаторното сътрудничество – Форум за регулаторно сътрудничество (ФРС) със специализирани комитети, със задача да улеснява и насърчава регулаторното сътрудничество между страните. ФРС се председателства съвместно от един висш представител на правителството на Канада на равнище заместник-министър, лице на равностойна позиция или определено от него лице, и от един висш представител на Европейската комисия на равнище генерален директор, обясни Трифонов.

Според него от това следва, че ЕС трябва да въвежда нови регулатори във всички сфери на обществено-икономическия живот в страните-членки, като това трябва да отговаря на интересите на Канада. Но тъй като правилникът за работа на този Форум ще се разработва след влизането на Споразумението в сила, не е ясно как ще се взимат решенията и кой има право на вето, ако изобщо се въведе, коментира експертът в областта на икономическата сигурност.

Александър Трифонов смята, че България и останалите страни на ЕС ще трябва да съгласуват или да се откажат от някои свои разработки в науката. Това според него е в ущърб на националната сигурност и конкурентоспособността на българската икономика.

С въвеждането на нови стандарти ще се наложи европейските фирми, респ. и българските, да реорганизируют производствените си мощности и адаптират към новите стандарти, да въведат нова документация, а това изисква инвестиции и финансови разходи за фирмите, пресмята експертът.

Според други разпоредби, които се залагат в проекта на СЕТА, при избора на орган за разрешаване на спорове, “никоя страна не може да се позовава на Споразумението за СТО (Световната търговска организация, на която България става редовен член на 1 декември 1996 г.) като основание, за да възпрепятства другата страна да спре изпълнението на задълженията. Арбитражният съд, който ще се състои от трима арбитри, ще се назначава от Съвместния комитет по СЕТА с представители на ЕС и Канада.

Съвместният комитет по СЕТА ще се председателства съвместно от министъра на международната търговия на Канада и от члена на Европейската комисия, който отговаря за търговията. Той учредява специализирани комитети по различни аспекти – търговия, услуги и инвестиции, митническо сътрудничество, търговия и устойчиво развитие, и ще разполага с правомощия да взема решения по всички въпроси, когато това се предвижда в споразумението за СЕТА, уточнява Трифонов.

По думите на експерта в областта на икономическата сигурност, след като те ще са задължителни за страните от ЕС, следва, че решенията на Съвместният комитет са над тези на ЕС, което обезценява, прави нищожни и поставя под съмнение валидността като съдържание и срок на действие на решенията, директиви и регламенти на Европейската комисия.

Кой ще печели

Инвестициите са друга област на противоречие с ЕС, констатира експертът. Като инвестиции в Споразумението се дефинират инвестиционни активи от всякакъв вид, които пряко или непряко са притежавани от инвеститор и имат характеристиките на чуждестранно вложение. В тях се включват параметри, свързани с продължителност на инвестицията, поемане на капитал, очаквани капиталови печалби, печалби или поемане на рискове.

Формите, при които инвестицията може да се прояви, включват предприятие, участие, акции и други форми на дялово участие във фирми, обезпечени и необезпечени дългови ценни книжа и други дългови книжа от една компания, заем на предприятие, подробности от договора за заем с лихвите. Информацията може да съдържа данни за договор, например при концесия за проучване, управление, добив или използване на природните ресурси, договори за производство до ключ, строителство, права върху интелектуална собственост, парични вземания или облаги, произтичащи от договор.

Според Трифонов излиза, че инвеститорът сам си определя очакваната печалба по свои критерии и интереси, независимо как тя ще се отрази на обществото. Не е дефинирано пред кой се декларира тази очаквана печалба и за какъв период е планирана, предупреждава специалистът. Аргументите му за това, че е възможно един инвеститор да се възползва от изброените форми за инвестиции, за да навреди на едно предприятие или проект, дори да го придобие, след като не е уточнено как и от кой ще контролира целесъобразността на размера на печалбата и по какъв начин може да се прекрати или откаже съответната инвестиция.

Александър Трифонов е на мнение, че така записаното в Споразумението предложение противоречи на европейски регламент 2019/452 и на Съвета на ЕП от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в ЕС. То влиза в сила от 11 октомври 2020 г. и има за цел да се ограничават чуждите инвестиции, които могат да имат негативно влияние върху сигурността и обществения ред.

Следва ли, че ЕС ще трябва да се отмени регламенти и процедури, които засягат защита на националната сигурност от чуждестранни инвестиции, риторично пита експертът в областта на икономическата сигурност и напомня, че регламентите на Евросъюза се прилагат в страните-членки директно, без хармонизиране и транспониране.

Не е ясно кои законодателни актове на Съвместния комитет и на ЕС ще имат върховенство и как ще се прилагат и спазват. При такава ситуация може да се спекулира с тях и да затрудни прилагането им в компаниите от страните-членки на ЕС, предупреждава той.

В раздела, който урежда инвестиционни спорове между инвеститори и държави, пак има противоречие, защото инвеститорът може да има претенции към дадена страна, че са му нарушени правата и е претърпял загуби.

Този текст обаче обезсмисля записаното в Споразумението, че страните могат да въведат регулаторни мерки в рамките на своите територии за постигане на законни цели на политиката в области като общественото здраве, безопасността, околната среда или обществения морал, социалната закрила или защитата на потребителите, или насърчаването и опазването на културното многообразие.

За повече правна сигурност

Оказва се, че правото на държавите да въведат регулаторни мерки, практически е едно пожелание, защото трябва да съгласуват инициативите си със Съвместния комитет за организация, управление и контрол на изпълнението на СЕТА.

При решаване на инвестиционни спорове се въвежда Международен център за разрешаване на инвестиционни спорове (ICSID). По този начин практически се въвежда на Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави, съставена във Вашингтон на 18 март 1965 г., като България е ратифицирала тази конвенция на 13 април 2001 г. и тя е в сила от 13 май 2001 г.

Следва, че България става заложник на инвеститорските интереси от Канада, като спорове се решават от една институция, която се поставя над националното законодателство и националните законодателни органи, смята Трифонов.

Той напомня, че според СЕТА до пет години постепенно трябва да отпаднат всички мита, затова настоява правителството на България да защити икономиката и производителите. Оказва се, че досега страната ни не е защитила нито едно от 117-те регистрирани географски означения (от тях 69 са наименования за произход), които са обект на интелектуална собственост.

В същото време Чехия е направила това за два броя – бира и хмел, Германия – за 13 броя, салами, шунка, сирена, Гърция има защитени 16 броя – няколко вида зехтин, сирена, захарни изделия, Испания – 27 броя, масла и животински мазнини, захарни изделия, прясно и замразено месо, сирена, Франция – 41 броя, сирена, месни продукти, Румъния – един брой за пресни и преработени плодове и ядки.

Вероятно по това Споразумение са работили само бюрократи, без да се допитат до българските производители, емоционално твърди Трифонов.

В СЕТА се признават двустранните спогодби за защита на инвестиции между Канада и Хърватия, Чехия, Унгария, Латвия, Малта, Полша, Румъния и Словакия, но България няма такава спогодба, което я прави по-малко защитена, убеден е експертът.

Последствия за икономическата сигурност

Няма реципрочност между ЕС, респ. страните-членки и Канада по отношение защита на инвестициите, тъй като американската страна си запазва действието на Закона за инвестициите от 1985 г. на национално и регионално ниво. Според него изключения се правят само в случаи, когато директорът по инвестициите прави преглед на случаи на пряко „придобиване на контрол“, съгласно определението в Investment Canada Act, над канадско предприятие от инвеститор от Европейския съюз, ако стойността на канадското предприятие е не по-малко от 1,5 милиарда канадски долара, коригирана в съответствие с методологията, приложима към януари на всяка следваща година, както е определено в Investment Canada Act.”⁴.

Въпреки че България е идентифицирала в действащите закони в Канада, но като се има пред вид, че е ниска производителността и иновативността на труда в нашата страна, че селското стопанство и животновъдството разчитат на субсидии от ЕС, които ще отпаднат при търговията според СЕТА, може да се очаква фалит или поглъщане от канадски компании на български аграрни производители.

В България инженерни услуги, медицински, акушерски, стоматологични, ветеринарномедицински и услуги, предоставяни от медицински сестри, физиотерапевти и парамедици, услуги, свързани с висшето образование, със селското стопанство, лова и горското стопанство, с околната среда, застрахователни, съветнически и консултантски услуги в областта на управлението, не са либерализирани. За тях може да се поиска да се предоставят концесии на компании от Канада, което може да се отрази негативно върху потребителите на тези услуги, поради неясна норма на печалбата на бъдещите концесионери. Тези услуги са включени и в Закона за концесии, поради което не е възможен отказ, напомня експертът в областта на икономическата сигурност.

Трифонов посочва, в СЕТА се споменава концесията като обект на икономическо партньорство, но няма и ред по отношение на публично-частното партньорство, а именно прилагането и спазването на препоръката на ООН за въвеждането на PPP (People-first PPPs), а именно публично-частно партньорство в името на хората.

Какво следва вместо извод

Прибързана ратификация на СЕТА не е в интерес на българската икономика, тъй като тя по показатели е под средното ниво в ЕС и далеч от Канада при оценка на конкурентоспособността при 141 страни. Опасността се увеличава от факта, че СЕТА е врата за реализиране на ТПР – Трансантлантическото партньорство за търговия и инвестиции. Затова много внимателно трябва да се преценят плюсовете и минусите за ЕС при партньорство със САЩ и Канада, съветва експертът в областта на икономическата сигурност.

Индекс на икономическите профили Доклад за конкурентоспособността в световен мащаб за 2019 г.⁶

Страна	Място общо	Макро- иконо- мическа стабилност	Знани я	Пазар маща б	Бизнес динамик а	Инова- ционен капаците т	Финансов а система
Канада	14	1	12	16	12	16	9
България	49	43	58	84	61	48	73
САЩ	2	37	9	2	1	2	3

✓ България създава национален кризисен център към ВМА заради коронавируса

Нищо друго не може да опази хората както дисциплината, посочва премиерът Бойко Борисов

България създава национален кризисен център към ВМА заради коронавируса. Това беше решено на извънреден Съвет по сигурността в МС. Щабът който ще бъде оглавен от ген.-майор д-р Венцислав Мутафчийски, който ръководи Военномедицинска академия (ВМА). В щаба влизат секретарят на МВР, шефът на Гранична полиция, държавният инспектор, МВНР, здравното министерство.

На днешния извънреден Съвет по сигурността заради коронавируса премиерът Бойко Борисов призова хората, които се връщат от рискови места, да спазват 14-дневен карантинен период.

„Поддържахме връзка с всички други държави, наблюдаваме ситуацията, но нищо друго не може да ни опази както дисциплината – хората, които се връщат от рискови места, да спазват 14-дневен карантинен период. Връщат се ученически групи, казал съм - министърът, зам.-министрите да ги чакат на аерогарата, да разговарят със семействата, да остават по домовете, докато мине съответният срок“, посочи премиерът.

Утре ще се разиграе учение, на което властите ще представят как се реагира при откриване на коронавирус. В страната има около 2000 теста за изследване на вируса.

По сухопътните граници ще бъдат монтирани уреди за изследване на температурата на влизащите в страната.

Междувременно стана ясно, че „България Ер“ отменя полетите си от и до Милано до 27 февруари.

По-рано днес главният държавен здравен инспектор д-р Ангел Кунчев призова за засилен контрол по сухопътните граници на България заради разпространението на коронавируса.

„Връзките между България и Италия са доста по-интензивни, отколкото с Китай, и това поставя доста по-тежки за изпълнение задачи пред нас. Контролът на летищата важи за всички, и пристигащи от Италия. Въпросът е сега да разширим този контрол и на сухоземните граници, а и да създадем условия - реакцията да е бърза при възникване на случай и да не позволим разпространение вътре в страната“.

Преди началото на извънредното заседание на Съвета по сигурността, свикано от премиера заради ситуацията с коронавируса, Кунчев обяви, че без да имат признаци, хората не подлежат на задължително изследване. Така той отговори на въпроса - защо на пребивавали в Италия се отказват изследвания и се иска заплащане, ако те настояват за такива:

„Ако човек няма признаци – температура, оплаквания, не подлежи на такова изследване, няма смисъл да го прави. Броят на полетите от Италия до България е 37 седмично и с тях се връщат между 4000-5000 души. Няма смисъл те да бъдат изследвани, ако нямат признаци или не са контактували с болен човек“, сподели Кунчев.

До момента направените изследвания за коронавирус у нас са 30, всичките са отрицателни.

На Съвета по сигурността във връзка с разпространението на коронавируса ще бъдат обсъдени данни за разпространението на заболяването, предприетите срещу него мерки, както и необходимите по-нататъшни действия.

По-рано днес министърът на здравеопазването Кирил Ананиев съобщи, че са отрицателни резултатите за коронавирус на починалия вчера в Банско британски гражданин от китайски произход.

„Ние имаме информация за всички граждани, които идват от райони, които са застрашени, и в които е налице коронавирусът. Така че те се проследяват още с пристигането на територията на България. Тези, които кацат на летищата, минават първо през термокамерите. При най-малката засечена температура - над 37 градуса, биват настанявани в определените лечебни заведения“, коментира още Ананиев.

News.bg

✓ Две нови огнища на птичи грип у нас

Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) констатира две нови огнища на инфлуенца по птиците от щама H5N8 в животновъдни обекти в землищата на селата Трилистник и Пъдарско в област Пловдив, съобщават от Агенцията.

Във фермата в с. Трилистник се отглеждат 55 437 кокошки носачки, а в обекта в с. Пъдарско - 11 600 патици мюлари.

Предстои умъртвяване по хуманен начин и обезвреждане на всички засегнати и контактни птици в животновъдния обект.

Около птицефермата в с. Трилистник са определени 3-километрова предпазна зона - общ. Марица - с. Трилистник и в общ. Раковски - землището на с. Стряма - Държавно ловно стопанство "Чекерица"; 10 км наблюдавана зона общ. Марица- с. Рогош, с. Скutare, с. Маноле, с. Манолско Конаре, с. Ясно поле, с. Динк, с. Крислово, с. Калековец, с. Желязно и с. Войводиново, в общ. Раковски - гр. Раковски, с. Стряма и с. Шишманци и в общ. Садово - гр. Садово.

Около обекта в с. Пъдарско са определени 3-километрова зона - общ. Брезово - с. Пъдарско, с. Главатар и с. Борец и 10-километрова наблюдавана зона - общ. Калояново- с. Дълго поле, с. Ръжево Конаре, с. Сухозем, с. Бегово, с. Чернозем и с. Ръжево; в общ. Раковски - гр. Раковски, с. Стряма и с. Момино село; в общ. Брезово - с. Дрангово, с. Върбен, с. Стрелци и с. Отец Кирилово.

В и от зоните търговията и придвижването на домашни, диви и други птици, яйца за разплод, птиче месо, продукти от птиче месо и яйца за човешка консумация се извършва под официален контрол. Забранява се организиране и провеждане на панаири, пазари и изложби за птици. Забранява се разселване на птици за подновяване на дивечовия запас.

В страната е наложено привеждане в състояние на повишена епизоотична готовност по отношение на болестта инфлуенца по птиците. Забранено е отглеждането на открито на домашни птици от всички видове и категории.

Проведени бяха срещи с представители на индустрията на водоплаващите и кокошевите птици, провеждат се информационна кампании за собствениците на домашни птици, ловците, ветеринарномедицинските специалисти за спазване на мерките за биосигурност, и за незабавно уведомяване на ветеринарен лекар или кмета при отклонение в здравословното състояние на отглежданите птици или при завишена смъртност.

В Европа вече са установени 43 огнища при домашни птици: Полша - 27, Унгария - 4, Словакия и България по 3 огнища, Румъния и Чехия по 2 огнища, в Украйна и Германия по 1 огнище. Засегнати са няколко вида птици (основно пуйки). Общ брой засегнатите птици над 950 хил. 2 огнища са нотифицирани при диви птици в Полша и Германия и 1 огнище при птици, отглеждани в плен - в зоопарк в Словакия.

Припомняме, че огнище на нюкасълска болест беше регистрирано във ферма за патици в Раковски.

По-късно стана ясно, че там ще бъдат умъртвени 6000 патици.

След това министър Танева успокои, че единственото огнище на нюкасълска болест е в Раковски.

[Агенция „Монитор“](#)

✓ България и още 7 държави поискаха изравняване на плащанията в ЕС

България, Полша, Чехия, Унгария, Естония, Латвия, Литва, и Румъния настояват за изравняване на субсидиите между страните-членки на Европейския съюз, съобщиха от земеделското министерство. Това гласи декларация, подписана от министрите на земеделието на осемте източноевропейски страни по време на Конференция на високо равнище относно бъдещето на Общата селскостопанска политика (ОСП), проведена във Варшава.

На събитието, освен представителите на осемте държави е присъствал и европейският комисар по земеделие и развитие на селските райони Януш Войчеховски.

В декларацията държавите заявяват, че изравняването на директните плащания е от съществено значение, за да се осигурят равни условия на всички земеделски производители в ЕС, по отношение изпълнението на целите на Съюза в областта на климата. Това не бива да се случва за сметка на държавите членки, които са под средното ниво на субсидиите.

Според участниците в срещата, прилагането на Зеления пакт, в областта на земеделието, ще означава по-устойчиво прилагане на химикали в селското стопанство, повишена защита на почвите, водата и въздуха, както и прилагане на климатични и екологични мерки в целия производствен цикъл. Тези нови стандарти ще изискват по-високи разходи от преди, инвестиции в екологични технологии, устойчиви решения и нови работни места.

По-високите нужди трябва да бъдат отразени при приемането на Многогодишната финансова рамка. Съгласие бе постигнато и по необходимостта бюджетът да запази своите нива от 2014-2020 г., което е оправдано от новите изисквания, произтичащи от Зелената сделка.

Според министрите, социалната и икономическа стабилност на земеделието следва да бъде постигната заедно с екологичната устойчивост на сектора. В реформираната политика трябва да бъдат запазени целите и техните положителни ефекти, насочени към нуждите на различните сектори на производството.

Такива са обвързаната подкрепа и националната преходна помощ. Спецификата на всяка държава членка - в това число структурата и заетостта в стопанствата, следва да бъде отчетена при прилагането на директните плащания.

БНР

✓ Румен Радев се среща с кипърския си колега Никос Анастасиадис

Президентът Румен Радев ще обсъди в София с кипърския си колега Никос Анастасиадис засилването на икономическото и търговско сътрудничество между двете държави.

Във фокуса на разговорите ще бъдат и проектите за енергийна диверсификация в региона, както и сътрудничеството на България и Кипър в ЕС.

Утре Румен Радев и Никос Анастасиадис ще открият българо-кипърски форум, по време на който ще бъдат подписани двустранни споразумения за сътрудничество между търговско-промишлените палати на двете държави.

По-късно двамата президенти ще открият изложба, посветена на 60-годишнината от установяването на дипломатическите отношения между България и Кипър.

✓ Смесената комисия със Северна Македония подновява работа най-рано през юни

През юни е най-оптимистичният срок, в който да се възобнови работата на Съвместната комисия по исторически и образователни въпроси между Северна Македония и България. Това прогнозира във Велико Търново посланикът на Северна Македония у нас Марян Гьорчев.

По настояване на Северна Македония работата на комисията беше прекратена за 6 месеца.

„Темите са поставени на масата и няма пречка комисията отново да заработи“, каза Гьорчев.

„Едностранна беше молбата от наша страна да се има предвид, че следващите избори са много важни за нас и заради Европейски съюз, и за всичко, което означава нашето присъединяване към Съюза. Аз очаквам правителството да бъде възстановено в средата на май. Оптимистичният срок е седмото заседание да бъде в Скопие или Охрид през юни“, добави той.

Работа по трансграничната свързаност, разширяване на стокообмена и научното сътрудничество между университетите, и увеличаване на туристите са насоките за развитие на българо-македонските отношения, посочи в публичната си лекция във Велико Търново дипломатът.

Годишно 600 хиляди македонци посещават България, а над 480 хиляди българи пътуват за Северна Македония, заяви Гьорчев, който е в края на мандата си.

✓ Служителите на МВР по границите с предпазни средства срещу коронавируса

От днес служителите на МВР, работещи по границите, трябва да бъдат снабдени с предпазни средства срещу коронавируса.

Представители на регионалните гранични сектори от цялата страна получиха маски и ръкавици, съобщиха от вътрешното ведомство. До края на седмицата сухопътните и морските гранични пунктове ще бъдат оборудвани с термокамери. Кризисният щаб към правителството препоръчва да се отменят всички масови публични прояви на закрито. Тестовите за наличие на зараза с коронавирус за пристигащи от чужбина българи ще са безплатни, но ще се прилагат само ако са проявени симптоми.

„България Ер“ отмени полетите си от и до Милано до 27 март. Всички пътници от анулираните полети могат да поискат пълно възстановяване на сумата за самолетните си билети, както и да променят датата на пътуване без да плащат такса. Български превозвачи спряха камионите си с курсове за Италия, след като предприятия там бяха затворени.

✓ Германската индустрия ще се сблъска с липсата на доставки от Китай

Федерацията на германските индустрии (BDI) предупреди в понеделник, че очаква множество от индустриите в страната, включително машиностроенето, автомобилостроенето и фармацевтичната промишленост, да бъдат изправени пред недостиг на доставки на произведени в Китай части и материали поради епидемията от коронавирус.

"Повече от 5000 германски компании в Китай понастоящем са силно ограничени в обществените поръчки, производство и продажбите", се посочва в изявление на BDI.

Въпреки тези обстоятелства обаче, [базираният в Мюнхен Ifo икономически институт съобщи по-рано през деня](#), че бизнес нагласите сред немските фирми са се подобрили през февруари в сравнение с предходния месец, като водещата европейска икономика сякаш не е засегната от епидемията от Covid-19.

✓ Продължава работата по апликационната форма за АМ "Струма" през Кресненското дефиле

Няма риск за връщане на средства, предоставени от ЕС за построените досега и за изграждащите се участъци от АМ "Струма". Оттеглянето на апликационната форма за отсечката между Крупник и Кресна не е нито оттегляне на проекта, нито отказване от европейското финансиране, а продължаване на работата. Агенция "Пътна инфраструктура" прави това уточнение по повод спекулативни твърдения на неправителствени организации.

Към проекта не се прибавят документи, а действия и мерки, които вече са планирани в доклада за ОВОС при рехабилитацията на съществуващото трасе на път Е-79. Те ще се изпълнят по-рано от предвиденото още през тази година. "Българската страна винаги е била наясно с трудностите, свързани с опазването на природата в този участък, както и с необходимостта да се намери балансирано решение, отговарящо на екологичните и на транспортните цели. Предвид чувствителната от екологична гледна точка защитена зона, в която се намира отсечката между Крупник и Кресна, винаги са търсени най-добрите решения за неговата реализация като в процеса на подготовка през годините са разглеждани редица варианти за изпълнение на участъка от АМ "Струма" през Кресненския пролом", съобщават от пътната агенция.

На базата на всички извършени проучвания, избраният Източен вариант Г 10,50 в най-голяма степен отговаря на техническите, социално-икономическите и екологични изисквания. Въпреки това, за да е максимално прецизна относно въздействията на проекта върху видовете и местообитанията, които са предмет на опазване в дефилето, държавата ще пристъпи към определянето на специфични консервационни цели и мерки. За намаляване на въздействието върху обекти от Натура 2000 от съществуващия път Е-79, Агенция "Пътна инфраструктура" се ангажира до края на 2020 г. да изпълни поредица от смекчаващи мерки, а именно: модифициране на съществуващите водостоци, монтиране на двустранно разположена мрежа в банкета на пътя, монтиране на плетени мрежи за птици с височина 4 м върху тротоарите на големите съоръжения. За повишаване на пътната безопасност ще се анализира възможността за изграждане на видео система за наблюдение и система за информиране и пренасочване на трафика по обходни пътища и анализ за безопасното му поемане, както и подобряване организацията на движение в Кресненското дефиле.

Решаващо предимство на варианта Г10.50, за който има действащо и влязло в сила Решение по ОВОС, уточняват от АПИ, е еднопосочното движение на превозните средства, което съществено ще намали трафика в дефилето и риска от пътни инциденти. Изпълнението на този вариант ще позволи значителна гъвкавост при експлоатацията на пътя, каквато в момента липсва. Избраният вариант на трасе е особено благоприятен в сравнение с всички останали алтернативи, тъй като двете платна за движение не се намират близо едно до друго и при тежък пътен инцидент има къде да се насочи трафикът. Това ще позволи бърза и безопасна реакция на полиция, пожарна, пътни служби, както и ще улесни движението.

Извършващите се в момента строителни дейности в отсечката от Благоевград до Крупник и тунел "Железница" са в друга утвърдена от ЕК апликационна форма и тяхното строителство продължава с много усилени темпове. На обектите се работи при пълна мобилизация. На тунел "Железница", чието изграждане започна през октомври миналата година, са прокопани първите 400 м, като се работи едновременно в двете тръби. От южната страна на тунела са прокопани 275 м, а от северната - 125 метра.

[Мениджър](#)

✓ МОН осигурява 46 млн. лв. за студентски практики в реална работна среда

Министерството на образованието и науката осигурява 46 млн. лв. за студентски практики в реална работна среда. Средствата са осигурени от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за изпълнението на проект „Студентски практики - фаза 2“, съобщиха от пресцентъра на МОН.

Срокът за изпълнение на проекта е 40 месеца, от 13.01.2020 г. до 12.05.2023 г., в които се предвижда 44 000 студенти от 43 висши училища-партньори по проекта да имат възможност да проведат практическо обучение по специалността, по която се обучават, в реална работна среда. Предимство в проекта ще имат студенти, обучаващи се в областта на педагогическите, инженерно-техническите и природните науки.

Предвижда се обучение в реална работна среда на 6000 студенти от областта на педагогическите науки, на 7000 студенти, които се обучават в технически специалности, и на 2700 студенти от областите природни науки, математика и информатика. За участие в проекта могат да кандидатстват всички действащи студенти от висшите училища-партньори по проекта, включени в Регистъра на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти, поддържан от министерството на образованието и науката.

Практическото обучение ще се провежда в рамките на 240 астрономически часа. Това става с помощта и под контрола на ментор от организацията, която провежда практиката, и на академичен наставник от висшето училище. При успешно приключила практика студентът получава удостоверение и стипендия от 600 лева.

Допустими обучаващи организации са стопански и нестопански организации, в т.ч. и държавна и общинска администрация, училища, синдикални и работодателски организации и други юридически лица, които са регистрирани в Търговския регистър или други нормативно утвърдени регистри, минимум 6 /шест/ месеца преди регистрацията си в информационната система на проекта.

Проект "Студентски практики - фаза 2" се изпълнява от министерството на образованието и науката по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020, съфинансирана от Европейския социален фонд.

✓ Технологирането на селското стопанство

Технологиите вече могат да се видят навсякъде във френските ферми, но така наречената "агротехнологична" тенденция иска да даде още по-голям тласък на иновациите в сектора още повече, съобщава [Euractiv](#). 250 отстаръпите във Франция

вече са специализирани в селското стопанство и работят за разработване на софтуер, дроне, роботи, изкуствен интелект и спътници.

Времето на конския впряг в земеделието, който се е използвал през 60-те години на миналия век отминава и технологиите навлизат в европейското селско стопанство с бързи темпове. И все пак, ако конете все още се използват за някои селскостопански дейности, като например биологичното лозарство, това вече е в много малък мащаб.

"Днес имаме почти автономни трактори, които не се нуждаят от шофьори", казва Стефан Марсел, ръководител на цифровите технологии в InVivo. Технологиите за ориентиране, използването на спътници за геолокация на операции, но също така и смартфони, софтуер и дори дроновете са вече неразделна част от ежедневието на фермерите.

Във Франция агрономическите изследвания, които винаги са били широко подкрепяни от публичните власти, сега се насочват към това, което е известно като "агротехнология".

Означава ли това производство на повече продукция с по-малко ресурси? По-близо ли е до клиента селското стопанство? Работа от разстояние и без физически труд? Докато ключовата дума е иновация, мотивациите, водещи до "агротехнологии", са многобройни.

Сдружението "Ferme Digitale", парадоксално разположено в предградията на Париж, включва 45 проекта, които се опитват да въведат цифрова технология във фермите. Нейните цели включват разработване на органични торове, създаване на пазари за избягване на Amazon, създаване на софтуер за подкрепа на решения и платформа за участие във финансиране, известна като Miimosa.

Общо близо 250 стартап фирми във Франция се фокусират върху селскостопанския сектор. От страна на кооперацията, групата InVivo, която обединява 3000 компании, също развива по-широка гама от технологични продукти и услуги.

Например, софтуерът на групата Smag обхваща 10 милиона хектара земеделска територия на Франция. Софтуерът дава достъп на земеделските производители до информация на смартфоните им за времето, оптималните дати за пръскане, семената, плановите за торене и спазването на регулаторните норми.

Компанията Ve Ari пък предлага много точно картографиране на земята и предлага, според нивата на плодородие и експозиция в рамките на един и същи парцел, различни третирания: увеличаване или намаляване на броя на семената, водата, азота, хербицида и др. Прецизното земеделие е по този начин се разглежда като алтернатива на пестицидите: технологията позволява регулиране и намаляване на прилагането на пестициди.

Алгоритми и сателити за наблюдение на случващото се на полетата

Високите технологии не само присъстват на етапа на развитие на селскостопанския сектор, тъй като контролът върху цялата Обща селскостопанска политика (ОСП) също се развива благодарение на тях. Средства от 59 милиарда евро, разпределени за земеделските производители, често са обект на измами - нещо, което разплащателните агенции се опитват да намалят. Сега сателитните изображения могат да предложат отговор на този проблем.

В партньорство с Европейската космическа агенция два спътника, Sentinel 1 и 2, предоставят постоянни и точни изображения на земеделски парцели, с ултра точна информация, която включва вида на културата и точния размер на парцелите. Така се предотвратяват измамите.

Високите технологии навлизат все повече във вековния свят на селското стопанство, а през последните години селскостопанските иновации постепенно революционизират работата на полето и във фермата.

Земеделските дроне, роботните плевели, свързаните ферми, градското земеделие, новите методи на финансиране - всички те са се развили в нова динамична екосистема - "Agritech". Съвсем скоро фермери по целия свят ще могат да контролират трактора си от разстояние или да наблюдават пасящите си овце с помощта на дрон.

✓ Членовете на британската Лейбъристка партия гласуват за нов лидер

Близо 600 000-те членове на британската Лейбъристка партия започнаха да гласуват за наследник на лидера Джереми Корбин, който да оглави опозиционната партия, понесла тежък удар на парламентарните избори през декември, предаде Франс прес, цитирана от БТА.

Членовете на партията избират между трима кандидати. Двамата фаворити са центристът Киър Стармър, 57-годишен, който вече три години е министър в сянка за Брекзит и 40-годишната Ребека Лонг-Бейли, също с ляв уклон като Корбин. Третата кандидатка Лиза Нанди получи подкрепата на профсъюза Джи Ем Би (GMB - General, Municipal, Boilermakers), който представлява интересите на около 500 000 членове на Лейбъристката партия и я смята за "глътка свеж въздух в дебата за бъдещето на Лейбъристката партия". Членовете на партията могат да гласуват по пощата или с имейл до 2 април. Наследникът на Джереми Корбин ще бъде обявен на 4 април.

✓ Червена вълна заля световните фондови пазари

Основните индекси на водещите фондови пазари в Европа записаха понижения в ранната търговия вчера, тласнати надолу от резкият ръст на броя на случаите на заразени с коронавирус извън Китай, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете спад от 15,65 пункта, или 3,66 %, до 412,42 пункта, и е на път да регистрира най-лошото си представяне от октомври насам. Немският DAX се понижи с 501,78 пункта, или 3,7%, до 13 077,55 пункта. Френският CAC 40 изтри 224,34 пункта от стойността си, или 3,72%, достигайки до ниво от 5 805,38 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 255 пункта, или 3,44%, до 7 148,92 пункта.

На фондовата борса в Милано бе отчетен тежък срив, като индексът FTS MIB се понижи с 4,63%, след като Италия съобщи, че в страната има най-много случаи на заразени с коронавируса в Европа – 150 души. До момента броят на жертвите от заразата в Италия е 4.

„Ключовият дебат на пазарите е до каква степен страховете от коронавируса ще се превърнат в реалност“, заяви Крис Бейли от Raymond James.

„Китай започва да се стабилизира, но в момента се наблюдава директно влияние върху икономите и веригата за доставки.“, добавя той.

На дъното на STOXX 600 се озоваха авиопревозвачите, като акциите на EasyJet, Ryanair, Air France и Lufthansa се сринаха съответно с 12,73%, 10,82%, 10,13% и 6,75%. Туристическият подиндекс SXTP се смъкна с 5,86%.

„Днес стана много ясно, че пазарите са били твърде оптимистично настроени по отношения на коронавируса“, коментира Тийве Мевисен, старши пазарен икономист от Rabobank.

„Вероятността да сме на ръба на обръщане на дългосрочната позитивна тенденция се увеличи значително“, добавя той. Като европейските, така и американските акции, се насладиха на десетилетие на бичи пазар след световната финансова криза 2007-2008 г., като европейският бенчмарк STOXX600 достигаше нови рекордни върхове до миналата сряда на фона на увереността, че ако е необходимо централните банки ще разхлабят паричната си политика, за да защитят пазарите от ефекта на коронавируса.

На този фон паричните пазари в Евророната оцениха на 50% вероятността Европейската централна банка (ЕЦБ) да намали водещия лихвен процент с 10 базисни пункта през юли.

Сред малкото позитивни новини бе подобряването през февруари на индекса на икономическия институт Ifo, следящ бизнес настроеността в Германия. Според Ifo индексът на бизнес климата е достигнал 96,1 пункта през февруари, което е ръст с 0,1% спрямо ревизираната стойност за януари.

Седмичен спад на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса завършиха търговската сесия в петък със спад на фона на засилването на страховете от сериозно забавяне на световната икономика заради епидемията от коронавирус в Китай, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 227,57 пункта, или 0,78%, до 28 992,41 пункта, падайки под прага от 29 000 пункта за първи път от 4 февруари. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 записа спад от 35,48 пункта, или 1,05%, до 3 337,75 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 174,38 пункта от стойността си, или 1,79%, достигайки ниво от 9 576,59 пункта.

Това е най-лошото еднодневно представяне за Dow от 7 февруари, докато S&P 500 записа най-лошия си ден от 31 януари насам. За Nasdaq това беше най-слабото представяне от 27 януари. На седмична база трите водещи индекса се понижиха с повече от 1%.

Загубите на Dow бяха поведени от Microsoft, чиито акции поевтиняха с 3,16%. На S&P 500 натезаха загубите в технологичния сектор, който се сви с 2,3%. Компаниите от технологичната група FAANG оказаха най-голямо влияние върху Nasdaq, като книгата на Facebook, Amazon, Netflix, Alphabet и Apple поевтиняха съответно с 2,05%, 2,65%, 1,54%, 2,21% и 2,26%.

Същевременно с това инвеститорите се насочиха към американските облигации, като доходността по 30-годишните американски държавни ценни книжа падна до историческо дъно от 1,915%.

„Дори и епидемията да отслабне, световният икономически растеж ще падне до нулата през първото тримесечие, преди да се възстанови през останалата част от годината“, пише Питър Березин, главен глобален стратег в компанията BCA Research.

„От тази гледна точка щетите върху корпоративните печалби в краткосрочен план изглеждат неизбежни“, добавя той.

Разпространението на вируса вече се отразява на китайската икономика. Според данни на Асоциацията на пътническите автомобили в Китай, продажбите на коли са намалели с 92% през първите две седмици на февруари. По-рано през седмицата Apple също предупреди за възможен спад на приходите заради коронавируса.

От IHS Markit съобщиха в петък, че секторът на услугите в САЩ се е понижил до 6-месечно дъно през февруари на фона на епидемията от коронавирус.

Загуби в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха понижения в понеделник, след като вчера Южна Корея повиши степента си на опасност от новия коронавирус до „най-висока“, предаде Си Ен Би Си.

В понеделник Южна Корея събщи, че броят на заразените с коронавирус в страната е достигнал 763, което е вторият най-голям брой извън континентален Китай.

Южнокорейският бенчмарк KOSPI се поножи с цели 83,8 пункта, или 3,87%, като акциите на гигантите Hyundai Motor и Samsung Electronics поевтиняха съответно с 4,30% и 4,05%. Корейският вон поевтиня до 1 219,22 вона за долар.

Книжата на Korean Air Lines и Asiana Airlines поевтиняха съответно с 6,16% и 6,09%, след като Ройтерс събщи, че двата авиопревозвача прекратяват полетите до четвъртият по големина град в страната Тегу, в който има най-много заразени от коронавируса.

Подобно бе представянето на сектора и в Австралия и Хонконг, като акциите на Qantas Airways поевтиняха с 7,53%, а тези на China Eastern Airlines и China Southern Airlines с 2,73% и 3,74%.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се понижи с 8,44 пункта, или 0,28%, до 3 031,23 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite напредна с 26,01 пункта, или 1,36%, до 1 933,36 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете спад от 487,93 пункта, или 1,79%, до 26 820,88 пункта.

Австралийският индекс ASX 200 се понижи с 160,7 пункта, или 2,25%, до 6 978,3 пункта.

Пазарите в Япония останаха затворени по случай рождения ден на императора.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 2,21 пункта, или 0,40%, до 550,03 пункта. VGBX40 се понижи с 0,59 пункта, или 0,54%, до 109,56 пункта. BGTR30 изтри 2,48 пункта от стойността си, или 0,49%, достигайки ниво от 502,92 пункта. BGREIT се понижи с 0,69 пункта, или 0,51%, до 133,68 пункта.